DOI: 10.22122/rbs.v16i3.2132

نقش پرخاشگری، الگوهای ارتباطی و رضایت جنسی در پیش‌بینی سازگاری زوجی

فهیمه نامدارپور[۱]، مصطفی بلقان آبادی[۲]

مقاله پژوهشی

چکیده

زمینه و هدف: الگوهای ارتباطی زوجین به معنای پویایی‌های رابطه زوجین است. این الگوها مشخص می‌کنند که زوجین چطور با یکدیگر ارتباط برقرار کرده و در بستر رابطه‌ی زناشویی آن‌ها چه می‌گذرد. الگوهای مخرب به نظر می‌رسد اثر مخربی نیز بر رابطه زناشویی داشته باشد. ازاین‌رو، هدف از پژوهش حاضر بررسی نقش پرخاشگری، الگوهای ارتباطی و رضایت جنسی در پیش‌بینی سازگاری زوجی بود.

مواد و روش‌ها: برای دستیابی به این هدف نمونه‌ای با حجم ۳۰۰ نفر از کارمندان ادارات دولتی اصفهان به شیوه در دسترس انتخاب شدند. روش تحقیق حاضر توصیفی از نوع همبستگی بود. جمع‌آوری داده‌ها به شیوه میدانی و با استفاده از پرسشنامه‌های الگوهای ارتباطی (Communication Patterns Questionnaire یا CPQ)، پرخاشگری باس و پری (Buss and Perry's Aggression Questionnaire یا AQ)، رضایت جنسی (Sexual Satisfaction Questionnaire یا SSQ) و سازگاری زوجی (Revised Dyadic Adjustment Scale یا RDAS) انجام شد. تجزیه‌وتحلیل داده‌ها با استفاده از روش رگرسیون چندگانه به انجام رسید.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که پرخاشگری، الگوهای ارتباطی و رضایت جنسی سازگاری زوجی را پیش‌بینی می‌کند.

نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌های به‌دست‌آمده، می‌توان گفت که رضایت جنسی محصول روابط حسنه بین زوجین است و این روابط حسنه از طریق رضایت در رابطه جنسی می‌تواند سازگاری زوجی را به همراه داشته باشد.

واژه‌های کلیدی: ارتباط، رضایت جنسی، پرخاشگری، سازگاری

ارجاع: نامدارپور، فهیمه، بلقان‌آبادی، مصطفی. **نقش پرخاشگری، الگوهای ارتباطی، و رضایت جنسی در پیش‌بینی سازگاری زوجی.** مجله تحقیقات علوم رفتاری ۱۳۹۷؛ ۱۶(۳): ۲۶۳-۲۵۵.

دریافت مقاله: ۱۳۹۷/۰۳/۲۷ پذیرش مقاله: ۱۳۹۷/۰۹/۱۵

۱- استادیار، گروه مشاوره، دانشکده علوم انسانی، واحد خمینی‌شهر، دانشگاه آزاد اسلامی، خمینی‌شهر، اصفهان، ایران.
۲- استادیار، باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، واحد نیشابور، دانشگاه آزاد اسلامی، نیشابور، ایران.
نویسنده مسئول: فهیمه نامدارپور
Email: namdarpour@iaukhsh.ac.ir

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-26]
[DOR: 20.1001.1.17352029.1397.16.3.2.2]
[DOI: 10.52547/rbs.16.3.255]

مقدمه

رضایت و سازگاری زناشویی (Dyadic adjustment) وضعیتی است که در آن زن و شوهر در بیشتر مواقع احساس خوشبختی و رضایت از همدیگر دارند که از طریق علاقه متقابل، مراقبت از یکدیگر، پذیرش، درک یکدیگر و ارضای نیازها ازجمله نیاز جنسی ایجاد می‌شود (۱). علت بسیاری از آشفتگی‌های روانی و ناسازگاری‌های زناشویی ناشی از عدم رضایتمندی جنسی (Sexual satisfaction) است و سال‌ها بی‌توجهی به غریزه جنسی در انسان عوارض جبران‌ناپذیری در روابط اجتماعی و زناشویی افراد به‌جای گذاشته و بنیان خانواده‌ها را فروریخته است (۲). رضایت جنسی یک حالت هیجانی است که با انجام تمایلات شخصی فرد در محدوده زندگی جنسی‌اش به وجود می‌آید، به عبارتی هفتمین بُعد از زندگی جنسی یک فرد است. شش بعد دیگر عبارت‌اند از: جنس (Gender)، تشخیص موقعیت (Orientation)، اراده (Intention)، میل (Desire)، انگیختگی (Arousal) و ارگاسم (Orgasm). مسائل جنسی ازلحاظ اهمیت در ردیف مسائل درجه اول یک زندگی زناشویی قرار دارند (۳)، به‌طوری‌که رضایت زناشویی به‌طور قابل‌ملاحظه‌ای با لذت جنسی (Sexual pleasure) همراه است و با افزایش رضایت جنسی، رضایت زناشویی نیز افزایش می‌یابد (۴).

برخی از محققین عقیده دارند که علت اصلی ۸۰ درصد اختلافات زناشویی، نارضایتی جنسی زن و شوهر است و علاوه بر این ۴۰ درصد از زوج‌های راضی از زندگی زناشویی نیز دچار اختلالاتی در روابط جنسی یا نارضایتی نسبی ازاین‌گونه روابط هستند. همچنین، ۴۰ درصد خیانت‌ها و معاشرت‌های پنهانی در همسران ایرانی ناشی از عدم رضایتمندی جنسی یکی از زوجین است (۱). رضایتمندی جنسی تحت تأثیر عوامل مختلفی است که مهم‌ترین آن روابط و تعاملات زوجین (۵-۷) است. به نظر می‌رسد رضایت جنسی عاملی تأثیرگذار از تعاملات زوجین باشد که بر رضایت زناشویی به شکل مستقیم اثر بگذارد.

زندگی مشترک با این باور که تنها مرگ می‌تواند ما را از هم جدا کند شروع می‌شود و زوجین هم حداقل در آغاز زندگی خود نسبت به آن اعتقاد کامل دارند؛ اما واقعیت چیز دیگری است، زندگی مشترک تحت تأثیر عوامل متعددی قرار می‌گیرد. ازدواج با دنیایی از امید شروع می‌شود، امید به‌روزی که احساسمان را درک کنند و ما را بپذیرند، امید به این‌که به تعلق‌خاطر برسیم، حمایت شویم و امنیت خاطر داشته باشیم؛ اما گاه این امید در برخورد با واقعیت‌های ازدواج رنگ می‌بازد، نیازها برآورده نمی‌شوند، خشم فاصله می‌اندازد، داوری‌ها مسئله‌ساز شده و احساس تنهایی حاکم می‌شود (۸). اگرچه ازدواج یکی از مهم‌ترین تصمیمات تمام زندگی است، اما بسیاری از زوج‌ها در همان سال‌های اول ازدواج خود تعارضات زناشویی قابل‌توجهی تجربه می‌کنند (۹)، به‌طوری‌که ۱۸ درصد از زنان از وجود ناسازگاری و عدم تفاهم در خانواده رنج می‌برند (۱۰).

سازگاری زناشویی یکی از جنبه‌های حیاتی سیستم زناشویی محسوب می‌گردد (۱۱, ۱۲) و سهم بزرگی در پیشرفت و رسیدن به اهداف زندگی دارد (۱۳). به عقیده Zmich و Floyd (۱۴)، رضایت زناشویی عامل مؤثری برای مقابله با فشارهای روانی و داشتن عملکرد مناسب و ثبات در خانواده است. باوجوداین، آمار طلاق که معتبرترین شاخص آشفتگی زناشویی است (۱۵)، نشانگر آن است که سازگاری زناشویی به‌آسانی قابل‌دستیابی نیست (۱۶) و به‌ویژه در مهروموم‌های اولیه بسیار بی‌ثبات است و روابط در معرض بیشترین خطر قرار دارند (۱۱). از همان روزهای آغازین رابطه زناشویی، عدم توافق‌های جدی و مکرری به وجود می‌آیند که اگر حل نشوند، می‌توانند رضایت و ثبات زناشویی را با تهدیدی جدی مواجه کنند (۱۷). سازگاری زناشویی وضعیتی است که در آن زن و شوهر در بیشتر مواقع احساس خوشبختی و رضایت از همدیگر دارند که از طریق علاقه متقابل، مراقبت از یکدیگر، پذیرش، درک یکدیگر و ارضای نیازها ازجمله نیاز جنسی ایجاد می‌شود (۱۸).

در طی چند دهه اخیر، الگوی تعاملی طلبکار/ بدهکار (Demand-withdraw communication) در روابط صمیمی زوجین، توجه زیادی را به خود جلب کرده است. تقریباً بیشتر یافته‌ها درزمینه الگوی طلبکار/ بدهکار با نارضایتی زناشویی (Relational dissatisfaction) مرتبط‌اند (۱۹). یکی از جالب‌ترین جنبه‌های الگوی طلبکار/ بدهکار در روابط زناشویی این است که این الگو با دو «سبک مرد طلبکار/ زن بدهکار» و «زن طلبکار/ مرد بدهکار» قابل‌تصور است. اظهارات منفی در رابطه زناشویی با نا رضایتمندی ارتباط دارد؛ بدین معنا

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-26]
[DOR: 20.1001.1.17352029.1397.16.3.2.2]
[DOI: 10.52547/rbs.16.3.255]

که هرقدر اظهارات منفی در زندگی روزمره زوجین بیشتر باشد، عدم سازگاری زناشویی نیز بیشتر است (۱۹).

نیاز جنسی یکی از نیازهای اساسی زوجین برای ازدواج و پیوند زناشویی است (۲۰). نارضایتی از رابطه جنسی می‌تواند به مشکلات عمیق در روابط زوجین و ایجاد تنفر از همسر، دلخوری، حسادت، رقابت، حس انتقام‌گیری، احساس تحقیر، احساس عدم اعتمادبه‌نفس و نظایر آن‌ها منجر شود. این مسائل توسط تنش‌ها و اختلافات، تقویت‌شده یا در قالب آن‌ها تجلی و بروز می‌یابد و به‌تدریج شکاف بین همسران را عمیق‌تر می‌سازد (۲۱).

در زمینه عامل پایداری هیجانی و تأثیر آن بر روابط همسران، نتایج مطالعات Bouthillier و همکاران (۲۲) نشان داد که زوجینی که سطح بالایی از احساس امنیت در ارتباطات خود داشته و توانایی کنترل بیشتری بر هیجان‌های خود را دارند، از سطح رضایتمندی جنسی بالایی در ارتباطات جنسی خود برخوردارند. همان‌طور که عنوان شد، الگوهای ارتباطی مخرب زوجین و پرخاشگری (aggression) منجر به ایجاد نارضایتی زناشویی می‌گردد. از طرفی رضایت جنسی بر رضایتمندی زناشویی اثرگذار است (۲۳). همچنین الگوهای مخرب زوجین و نشانگان افسردگی بر ایجاد مشکلات جنسی نقش دارند (۲۴).

اگرچه تحقیقات زیادی در زمینه سازگاری و رضایت زناشویی و رابطه‌ی ابعاد مختلف آن با زندگی انسان انجام گرفته است، اما بررسی این متغیر به همراه متغیر رضایت جنسی، الگوهای ارتباطی و مخصوصاً پرخاشگری موضوع مهم و قابل‌بحثی است، همچنین کمبود پژوهش‌های داخلی در رابطه با رضایت جنسی اهمیت این موضوع را بالا برده است. لذا با توجه به اولویت مهم بهداشت روانی زوجین، هدف از انجام تحقیق حاضر، پیش‌بینی سازگاری زوجی بر اساس الگوهای ارتباطی، رضایت جنسی و پرخاشگری است.

مواد و روش‌ها

این تحقیق از حیث هدف از نوع بنیادی و به لحاظ روش توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه موردمطالعه، تمامی کارمندان متأهل ادارات دولتی شهر اصفهان بود که به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. حجم نمونه با استفاده از جدول مورگان، با توجه به نحوه تجزیه‌وتحلیل داده‌ها و همچنین با توجه به تعداد متغیرهای موردمطالعه، ۳۰۰ نفر تعیین شد. از این میان تعداد ۲۷ پرسشنامه مخدوش بود که از تجزیه‌وتحلیل کنار گذاشته شد و تعداد ۲۷۳ نفر باقی ماندند. روش گردآوری داده‌ها به شکل میدانی و با استفاده از پرسشنامه انجام شد. برای گردآوری داده‌ها، پرسشنامه‌ها در یک بسته به همراه سؤالات جمعیت شناختی قرار داده شدند. مجوزهای لازم از ادارات دولتی شهر اصفهان اخذ شد. اداره برق، اداره آموزش‌وپرورش، اداره آب، شهرداری و دانشگاه‌های دولتی اصفهان و بانک‌های دولتی ازجمله اداره‌های مدنظر بود. قبل از ارائه بسته پرسشنامه‌ها، توضیح کوتاهی راجع به تحقیق داده می‌شد، در صورت تقبل برای پر کردن پرسشنامه‌ها، بسته به آن‌ها داده می‌شد. پس از تکمیل پرسشنامه‌ها، اطلاعات وارد نرم‌افزار SPSS شد و مورد تجزیه‌وتحلیل قرار گرفت. تجزیه‌وتحلیل داده‌ها در دو سطح توصیفی و استنباطی به انجام رسید. از آماره‌های میانگین و انحراف معیار برای تفسیر سطح توصیفی داده‌ها و از رگرسیون چندگانه برای تفسیر در سطح استنباطی استفاده شد.

مقیاس سازگاری زوجی اصلاح‌شده (Revised Dyadic Adjustment Scale یا RDAS): ابزاری است که به‌طور وسیع در سنجش سازگاری روابط استفاده می‌شود و یکی از پرکاربردترین ابزارها در حیطه خانواده و زوج است و توسط Spanier و Thompson در سال ۱۹۸۲ ساخته شد (۲۵). این ابزار ۳۲ سؤالی برای ارزیابی کیفیت رابطه زناشویی ازنظر زن و شوهر و یا هر دونفری است که با یکدیگر زندگی می‌کنند. نمره کل مقیاس با ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۶، از همسانی درونی قابل‌توجهی برخوردار است. همسانی درونی خرده مقیاس‌ها بین خوب تا عالی است. رضایت دونفری (dyadic satisfaction)= ۰/۹۴، همبستگی دونفری (dyadic cohesion)= ۰/۸۱، توافق دونفری (Dyadic consensus)= ۰/۹۰ و محبت (Affection)= ۰/۷۳. روایی

www.mui.ac.ir
[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-26]
[DOR: 20.1001.1.17352029.1397.16.3.2.2]
[DOI: 10.52547/rbs.16.3.255]

عاملی (Factorial validity) این پرسشنامه در ایران توسط عیسی نژاد، احمدی و اعتمادی (۲۶) تأیید شد. اعتبار این مقیاس نیز به روش آلفای کرانباخ، ۰/۹۲ به دست آمد (۲۶). در این تحقیق اعتبار مقیاس کل به روش آلفای کرانباخ ۰/۹۳ به دست آمد.

پرسشنامه رضایتمندی جنسی (Sexual Satisfaction Questionnaire یا SSQ):

ابزاری است که توسط یاوری کرمانی (۲۷)، ساخته‌شده است و احساسات و نگرانی‌های شخصی را درباره محبت و رابطه جنسی با همسر، ارزیابی می‌کند. نمرات پایین نارضایتی از ابراز محبت در رابطه، نگرانی درباره نقش جنسیت در ازدواج و یا عدم توافق در مورد تصمیمات مربوطه به کنترل موالید را نشان می‌دهد. این پرسشنامه شامل ۱۷ سؤال و یک نگرش سنج از نوع لیکرت است که به هر گزینه از یک تا پنج امتیاز داده می‌شود. سازنده پرسشنامه پس از ساختن پرسشنامه آن را به ۸ استاد با مدارک دکترای روانشناسی و مشاوره ارائه نمود که روایی محتوایی آن را خوب ارزیابی کردند. اعتبار پرسشنامه به روش دونیمه کردن ۰/۷۵ به دست آمد. این پرسشنامه با شرایط متناسب فرهنگ ایران ساخته‌شده است. روایی آزمون به شیوه همگرا با پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ به دست آمد که همبستگی معناداری را با این پرسشنامه نشان داد (۲۷). اعتبار آزمون در تحقیق حاضر به روش آلفای کرانباخ ۰/۸۲ محاسبه شد.

پرسشنامه الگوهای ارتباطی (Communication Patterns Questionnaire یا CPQ):

یک ابزار ۳۵ سؤالی است که ارتباط زوجین را در سه مرحله از تعارض می‌سنجد: الف) زمانی که مسئله یا مشکلی رخ می‌دهد (از طریق سه گویه سنجیده می‌شود)، ب) هنگام بحث در مورد آن مشکل (هجده گویه وجود دارد که به بررسی رفتارهایی از قبیل انتقادگری، سرزنشگری و اجتناب اختصاص‌یافته است) و ج) پس از بحث در مورد مشکل (سیزده گویه وجود دارد که به پسایندهای تعارض همچون کناره‌گیری متقابل و یا مصالحه می‌پردازد). اعتبار پرسشنامه به شیوه آلفای کرانباخ برای نمره کلی ۰/۹۲ به دست آمد. روایی این مقیاس به شیوه همگرا با پرسشنامه‌های پرخاشگری و رضایت زناشویی به دست آمد. پرسشنامه الگوهای ارتباطی ۰/۶۴ همبستگی منفی و معنادار با پرسشنامه پرخاشگری باس و پری دارد. همچنین ۰/۷۰ همبستگی مثبت معناداری با رضایت زناشویی انریچ دارد (۱۹).

مقیاس پرخاشگری باس و پری (Buss and Perry's Aggression Scale یا AQ):

این مقیاس توسط Buss & Perry (۲۸) به‌منظور سنجش چهار جنبه از پرخاشگری ساخته شد. این پرسشنامه ۲۹ سؤالی چهار جنبه از پرخاشگری را می‌سنجد: پرخاشگری فیزیکی (Physical Aggression)، پرخاشگری کلامی (Verbal Aggression)، خشم (Anger) و خصومت (Hostility). ضریب آلفای کرانباخ برای خرده مقیاس‌های پرخاشگری فیزیکی، کلامی، خشم و خصومت به ترتیب ۰/۸۵، ۰/۷۲، ۰/۸۳ و ۰/۷۷ و ضریب آلفای کل نمرات پرسشنامه ۰/۸۹ است. پرسشنامه پرخاشگری یک ابزار باثبات با اعتبار بازآزمایی خوبی است؛ همبستگی بازآزمایی بعد از یک دوره نه هفته‌ای برابر ۰/۸۰، ۰/۷۶، ۰/۷۲ و ۰/۷۲ به دست آمد. برای کل نمرات ضریب همبستگی بازآزمایی پرسشنامه ۰/۸۰ بوده است. نمرات هر چهار خرده مقیاس با تکانشگری (Impulsiveness)، رقابت (Competition) و قاطعیت (Assertiveness) همبستگی دارد، گرچه همبستگی بین قاطعیت و خرده مقیاس‌های پرخاشگری فیزیکی و خصومت ضعیف‌تر هستند. گواه روایی سازه‌ای، همبستگی پرسشنامه پرخاشگری با مشاهده پرخاشگری، جامعه‌پذیری و کمرویی توسط همسالان و هم‌ردیفان است (۲۹).

یافته‌ها

در این بخش ابتدا اطلاعات آمار توصیفی ارائه‌شده و سپس اطلاعات آمار استنباطی برای پاسخ به سؤال تحقیق بیان می‌گردد. جدول ۱ میانگین و انحراف معیار متغیرهای موردمطالعه را نشان می‌دهد.

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-26]
[DOR: 20.1001.1.17352029.1397.16.3.2.2]
[DOI: 10.52547/rbs.16.3.255]

جدول ۱: میانگین و انحراف معیار متغیرهای موردمطالعه

متغیرها	میانگین	انحراف معیار
پرخاشگری فیزیکی	۲۶/۲۳	۶/۱۶
پرخاشگری کلامی	۱۴/۸۷	۳/۵۲
خشم	۲۱/۱۳	۴/۱۴
خصومت	۲۳/۷۹	۵/۵۴
الگوی سازنده	۲/۰۱	۶/۲۷
طلبکار/ بدهکار	۲۶	۷/۷۲
اجتنابی	۹/۳۲	۲/۲۲
رضایت جنسی	۵۲/۴۲	۱۱/۲۱
رضایت زناشویی	۹۳/۸۶	۱۴/۳۵

جهت تعیین سهم متغیرهای الگوهای ارتباطی (سازنده، طلبکار/ بدهکار و اجتناب متقابل) پرخاشگری و رضایت جنسی در پیش‌بینی سازگاری زوجی از آزمون رگرسیون چندگانه به شیوه هم‌زمان استفاده شد که نتایج آن در جدول ۲ نشان داده‌شده است. قبل از انجام آزمون رگرسیون چندگانه به شیوه هم‌زمان، تمام پیش‌فرض‌های این آزمون بررسی شد و نتایج نشان داد که پیش‌فرض‌های همگنی واریانس‌ها، خطی بودن روابط بین متغیرها، عدم همخطی روابط بین متغیرهای پیش‌بین و نرمال بودن توزیع متغیر سازگاری زوجی (ملاک) رعایت شده بودند.

جدول ۲: نتایج تجزیه‌وتحلیل رگرسیون چندگانه

متغیرهای پیش‌بین	ضریب غیراستاندارد		ضریب استاندارد	T	p
	B	خطای استاندارد	بتا		
(ثابت)	۴۹/۶۹	۶/۶۳		۷/۴۹	<۰/۰۰۱
الگوی سازنده	۰/۱۲	۰/۱۱	۰/۰۵	۱/۰۵	۰/۲۹۶
طلبکار/ بدهکار	۰/۱۱	۰/۱۰	۰/۰۶	۱/۰۹	۰/۲۷۵
اجتناب متقابل	۲/۸۵	۰/۳۱	-۰/۴۴	-۹/۱۲	<۰/۰۰۱
پرخاشگری کلی	-۰/۱۳	۰/۰۵	-۰/۱۵	-۲/۷۸	<۰/۰۰۱
رضایت جنسی	۰/۵۰	۰/۰۷	۰/۴۰	۷/۴۳	<۰/۰۰۱

R^2 اصلاح‌شده=۰/۴۰؛ F= ۳۷/۶۹؛ $p<۰/۰۰۱$

متغیرهای پرخاشگری، الگوهای ارتباطی (الگوی سازنده، طلبکار/ بدهکار و اجتناب متقابل) و رضایت جنسی به‌طور مشترک ۴۰ درصد از واریانس سازگاری زوجی را به‌طور معناداری پیش‌بینی می‌کنند ($p<۰/۰۰۱$). در جدول ۲، با توجه به مقدار آماره ضرایب غیراستاندارد (**B**) به ازای هر واحد افزایش در متغیر اجتناب متقابل، ۲/۵۸ واحد کاهش در متغیر سازگاری زوجی رخ می‌دهد. به ازای هر واحد افزایش در پرخاشگری، ۰/۱۳ کاهش در متغیر سازگاری زوجی رخ خواهد داد و درنهایت به ازای هر واحد افزایش در متغیر رضایت جنسی، ۰/۵ واحد افزایش در متغیر سازگاری زوجی رخ می‌دهد. همان‌طور که در جدول ۲ مندرج است، بر اساس شاخص ضرایب استاندارد بتا (**ß**)، متغیر اجتناب متقابل ۴۴ درصد، متغیر پرخاشگری ۱۵ درصد و متغیر رضایت جنسی ۴۰ درصد از واریانس سازگاری زوجی را به‌طور معناداری پیش‌بینی می‌کنند.

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-26]
[DOR: 20.1001.1.17352029.1397.16.3.2.2]
[DOI: 10.52547/rbs.16.3.255]

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از تحقیق حاضر بررسی نقش رضایت جنسی، الگوهای ارتباطی، پرخاشگری در پیش‌بینی سازگاری زوجی بود. نتایج تجزیه‌وتحلیل داده‌ها نشان داد که الگوهای ارتباطی اجتناب متقابل، پرخاشگری و رضایت جنسی در پیش‌بینی سازگاری زوجی نقش دارند. یافته‌های تحقیق حاضر با نتایج پژوهش‌های پیشین (۳۰-۳۴) همخوان است. در تبیین این یافته می‌توان گفت که وجود جو آرام و توأم با احترام بین زوجین باعث افزایش رضایت جنسی و زناشویی می‌گردد و ایجاد جو پرتنش و پرخاشگرانه باعث کاهش رضایت جنسی و درنهایت رضایت زناشویی می‌گردد. اگر زوجین در روابطشان موفق عمل کنند و رضایت جنسی خوبی داشته باشند، رضایت زناشویی‌شان افزایش می‌یابد. فضای پرتنش و ناایمن بین زوجین موجب می‌گردد فرد تمایلی به مسائل جنسی نداشته باشد و حتی در مواردی از این امر در مدت طولانی خودداری کند که موجب کاهش حس رضایتمندی جنسی در دو طرف می‌گردد و در نهایت باعث کاهش رضایت زناشویی می‌شود.

Christensen و همکاران (۳۵) و Timm وKeiley (۳۶) رابطه بین الگوهای ارتباطی و رضایت زناشویی را نشان دادند. از طرفی Gasbarrini و همکاران (۳۷) اشاره دارند که اثرات تعاملی معناداری بین مهارت‌های ارتباطی و نارضایتی جنسی در رضایت رابطه برای زوجین وجود دارد. همچنین تعامل معناداری در مهارت مقابله‌ای و نارضایتی جنسی، در رضایت از روابط وجود دارد. این یافته‌ها با پژوهش حاضر همسو است. در تبیین این یافته باید گفت، زمانی که رابطه‌ی زوجین رابطه‌ی الگوی طلبکار/ بدهکار باشد، یکی از دو طرف شروع به سرزنش کردن و انتقاد می‌کند و طرف مقابل با رفتارهای کناره‌جویانه یا فرار از موقعیت، سعی می‌کند خود و یا دیگری را آرام سازد که همین امر، به‌مرورزمان باعث کاهش میل جنسی و حس لذت و رضایت در این افراد می‌گردد. درصورتی‌که اگر رابطه‌ی بین زوجین یک رابطه‌ی سازنده و مؤثر باشد، هر دو طرف احساس آرامش و رضایتمندی می‌کنند.

رضایت جنسی با رضایت زناشویی رابطه مستقیم دارد. این یافته با نتایج پژوهش Gasbarrini و همکاران (۳۷)؛ Rehman، Rellini و Fallis (۳۸)؛ Litzinger و Gordon (۳۹)؛ بخشایش و مرتضوی (۴۰)؛ Milbury و Badr (۲۴)؛ همخوان است. نتایج این پژوهش نشان داد که رضایت جنسی با رضایت زناشویی رابطه مثبت معنادار دارد. در تبیین این یافته می‌توان گفت که رضایت جنسی یک حالت هیجانی است که با انجام تمایلات شخصی فرد در محدوده زندگی جنسی‌اش به وجود می‌آید که رابطه مستقیمی با رضایت زناشویی دارد؛ به‌عبارت‌دیگر زمانی که زوجین رضایتمندی جنسی بالایی داشته باشند، همخوانی زیادتری در فعالیت‌های جنسی موردنیاز و فعالیت‌های جنسی که تجربه می‌کنند احساس می‌کنند و همین امر باعث افزایش رضایتمندی زناشویی می‌گردد.

استفاده از پرسشنامه خود سنجی جهت سهولت در انجام تحقیق، نمونه‌گیری در دسترس و محدود بودن جامعه به زنان متأهل ادارات دولتی که تعمیم نتایج را محدود می‌کند، از محدودیت-های تحقیق بودند که برطرف نمودن این محدودیت‌ها در تحقیقات آتی می‌توان در ارائه نتیجه‌ی قابل‌اعتمادتر به روان-شناسان و متصدیان یاری نماید.

تقدیر و تشکر

تحقیق حاضر با حمایت مالی معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد خمینی‌شهر تحت عنوان طرح پژوهشی به انجام رسیده است. لذا مراتب قدردانی خود را از معاونت مذکور و تمامی عزیزانی که ما را در انجام این تحقیق یاری کردند اعلام می‌داریم. همچنین از کارمندان و مسئولینی که در انجام تحقیق و در ارائه مجوزهای لازم جهت جمع‌آوری داده‌ها با ما همکاری کردند، تشکر و قدردانی می‌نماییم.

References

1. Akhondzadeh M. The relationship between tone model, sexual satisfaction and marital satisfaction of married students of Ferdowsi University of Mashhad. Mashhad: Ferdowsi University of Mashhad; 2012. [In Persian].
2. Kariman N, Tarverdi M, Azar M, Alavimajd H. Evaluating the effects of colporrhaphy on the sexual satisfaction of women. JRI. 2005; 6(3):254-60. [In Persian].

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-26]
[DOR: 20.1001.1.17352029.1397.16.3.2.2]
[DOI: 10.52547/rbs.16.3.255]

3. Honar Parvaran N, Tabrizi M, Navabi Nezhad S, Shafi Abadi A. Efficacy of emotion-focused couple therapy training with regard to increasing sexual satisfaction among couples. Journal of Clinical Psychology Andishe va Raftar. 2010; 4(15):59-70. [In Persian].
4. Brezsnyak M, Whisman MA. Sexual desire and relationship functioning: The effects of marital satisfaction and power. J Sex Marital Ther. 2004; 30(3):199-217.
5. Butzer B, Campbell L. Adult attachment, sexual satisfaction, and relationship satisfaction: A study of married couples. Pers relatsh. 2008; 15(1):141-54.
6. Fisher WA, Donahue KL, Long JS, Heiman JR, Rosen RC, Sand MS. Individual and partner correlates of sexual satisfaction and relationship happiness in midlife couples: dyadic analysis of the international survey of relationships. Arch Sex Behav. 2015; 44(6):1609-20.
7. Heiman JR, Long JS, Smith SN, Fisher WA, Sand MS, Rosen RC. Sexual satisfaction and relationship happiness in midlife and older couples in five countries. Arch Sex Behav. 2011; 40(4):741-53.
8. Meltzer AL, McNulty JK, Jackson GL, Karney BR. Sex differences in the implications of partner physical attractiveness for the trajectory of marital satisfaction. J Pers Soc Psychol. 2014; 106(3):418-28.
9. MirMohammad Sadeghi M. Marriage (premarriage training). Tehran: State Welfare Organization; 2005. [In Persian].
10. Taheri S, Navaei J. A survey of the views of women aged 18 to 50 in Zanjan on women's issues. Bulletin No. 1 Abstract of Research Projects and Theses, Zanjan University of Medical Sciences Research Vice Chancellor; 2002. [In Persian].
11. Ahmadi K, Nabipoor Ashrafi SM, Kimiaei SA, Afzali MH. Effect of problem-solving on marital satisfaction. Journal of applied sciences. 2010; 10(8):682-7.
12. Taniguchi ST, Freeman PA, Taylor S, Malcarne B. A study of married couples' perceptions of marital satisfaction in outdoor recreation. JEE. 2006; 28(3): 153-6.
13. Bakhshi H, Asadpour M, Khodadadizadeh A. Correlation between marital satisfaction and depression among couples in Rafsanjan. J Qazvin Univ Med Sci. 2007; 11(2):37-43. [In Persian].
14. Floyd FJ, Zmich DE. Marriage and the parenting partnership: Perceptions and interactions of parents with mentally retarded and typically developing children. Child Dev. 1991; 62(6):1434-48.
15. Gottman JM. What predicts divorce? The relationship between marital processes and marital outcomes. United Kingdom: Psychology Press; 2014.
16. Rosen-Grandon JR, Myers JE, Hattie JA. The relationship between marital characteristics, marital interaction processes, and marital satisfaction. J Couns Dev. 2004; 82(1):58-68.
17. Tallman I, Hsiao Y-L. Resources, cooperation, and problem solving in early marriage. Soc Psychol Q. 2004; 67(2):172-88.
18. Anderson SR, Tambling RB, Huff SC, Heafner J, Johnson LN, Ketring SA. The development of a reliable change index and cutoff for the Revised Dyadic Adjustment Scale. J marital Fam ther. 2014; 40(4):525-34.
19. Samadzadeh M, Shaieri MR, Javidi N. Communication patterns questionnair: The reliability and validity. Journal of Family Counseling and Psychotherapy. 2013; 3(1):124-50. [In Persian].
20. Reichert T, Lambiase J. How to get “kissably close”: Examining how advertisers appeal to consumers’ sexual needs and desires. Sex Cult. 2003; 7(3):120-36.
21. Christopher FS, Sprecher S. Sexuality in marriage, dating, and other relationships: A decade review. J Marriage Fam. 2000; 62(4):999-1017.
22. Bouthillier D, Julien D, Dubé M, Bélanger I, Hamelin M. Predictive validity of adult attachment measures in relation to emotion regulation behaviors in marital interactions. J adult deve. 2002; 9(4):291-305.
23. Gadassi R, Bar-Nahum LE, Newhouse S, Anderson R, Heiman JR, Rafaeli E, Janssen, E. Perceived partner responsiveness mediates the association between sexual and marital satisfaction: A daily diary study in newlywed couples. Arch Sex Behav. 2016; 45(1):109-20.
24. Milbury K, Badr H. Sexual problems, communication patterns, and depressive symptoms in couples coping with metastatic breast cancer. Psychooncology. 2013; 22(4):814-22.
25. Spanier GB, Thompson L. A confirmatory analysis of the dyadic adjustment scale. J Marriage Fam. 1982; 44(3):731-8.

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-26]

[DOR: 20.1001.1.17352029.1397.16.3.2.2]

[DOI: 10.52547/rbs.16.3.255]

26. Iisanezhad A, Ahmadi SA, Etemadi O. Effectiveness of relationship enhancement on marital quality of couples. IJBS. 2010; 4(1):9-16. [In Persian].

27. Yaavari Kermani M. The relationship between sexual satisfaction in relation to marital satisfaction in married women in district 14 of Tehran. Birjand: University of Birjand; 2007. [In Persian].

28. Buss AH, Perry M. The aggression questionnaire. J Pers Soc Psychol. 1992; 63(3):452-9.

29. Sanaei Zaker B, Barati T. Family and marriage scales. Tehran: Besat publication; 2000. [In Persian].

30. Khanjani Z, Zafar Ghalizadeh N. Relationship between aggression and marital satisfaction in married employees of public banks in Urmia. JWSF. 2009; 2(5):41-65. [In Persian].

31. Nazari AM, Beyrami M. The study of effects of solution-focused counseling on subscales of aggression, togetherness, finantial issues, and sex of marital satisfaction of dual-career couples. Modern psychological research. 2008; 3(9):93-117.

32. Eldridge KA, Christensen A. Demand-withdraw communication during couple conflict: A review and analysis. In: Noller P, Feeney JA, editors. Understanding marriage: Developments in the study of couple interaction. UK: Cambridge University Press; 2002.

33. Mark KP, Jozkowski KN. The mediating role of sexual and nonsexual communication between relationship and sexual satisfaction in a sample of college-age heterosexual couples. J Sex Marital Ther. 2013; 39(5):410-27.

34. Yoo H, Bartle-Haring S, Day RD, Gangamma R. Couple communication, emotional and sexual intimacy, and relationship satisfaction. J Sex Marital Ther. 2014; 40(4):275-93.

35. Christensen A, Eldridge K, Catta-Preta AB, Lim VR, Santagata R. Cross-Cultural consistency of the demand/withdraw interaction pattern in couples. Journal of Marriage and Family. 2006; 68(4):1029-44.

36. Timm TM, Keiley MK. The effects of differentiation of self, adult attachment, and sexual communication on sexual and marital satisfaction: A path analysis. J Sex Marital Ther. 2011; 37(3):206-23.

37. Gasbarrini MF, Snyder DK, Iafrate R, Bertoni A, Donato S, Margola D. Investigating the relation between shared stressors and marital satisfaction: The moderating effects of dyadic coping and communication. Family Science. 2015; 6(1):143-9.

38. Rehman US, Rellini AH, Fallis E. The importance of sexual self-disclosure to sexual satisfaction and functioning in committed relationships. J Sex Med. 2011; 8(11):3108-15.

39. Litzinger S, Gordon KC. Exploring relationships among communication, sexual satisfaction, and marital satisfaction. J Sex Marital Ther. 2005; 31(5): 409-24.

40. Bakhshayesh AR, Mortazavi M. Relationship between sexual satisfaction, general health and marital satisfaction in couples. Social Sciences and Behavioral Sciences. 2009; 3(4):73-85. [In Persian].

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-26]

[DOR: 20.1001.1.17352029.1397.16.3.2.2]

[DOI: 10.52547/rbs.16.3.255]

The Role of Aggression, Communication Patterns, Sexual Satisfaction in Predicting the Dyadic Adjustment

Fahimeh Namdarpour[1], **Mustafa Bolghan-Abadi**[2]

Original Article

Abstract

Aim and Background: Communication patterns of couples are meant the dynamics of the couples' relationships. The communication patterns determine that couples how to communicate together and what happen in their marital relationships. It seems that disruptive patterns to have a devastating effect on marital relationship. The aim of the research was to study of the role of communication patterns, aggression, and sexual satisfaction in predicting dyadic adjustment.

Methods and Materials: To gain of this aim a sample with 300 of employees of government departments of Isfahan through accessible method. The research method was descriptive from type of correlation. Data gathering was conduct in field method and using Communication Patterns Questionnaire (CPQ), Buss and Perry's Aggression Questionnaire (AQ), Sexual Satisfaction Scale (SSQ), and Revised Dyadic Adjustment Questionnaire (RDAS). Analyzing the data was carrying out by multiple Regression.

Findings: Findings showed that aggression, communication patterns, and sexual satisfaction have significant role in predicting the dyadic adjustment.

Conclusions: Therefore, it can be concluded that good relationships and high sexual satisfaction among couples can lead to dyadic adjustment.

Keywords: Adjustment, Aggression, Communication, Sexual satisfaction

Citation: Namdarpour F, Bolghan-Abadi M. **The Role of Aggression, Communication Patterns, Sexual Satisfaction in Predicting the Dyadic Adjustment.** J Res Behav Sci 2018; 16(3): 255-263.

Received: 2018.06.17 Accepted: 2018.12.06

1- Assistant Professor, Department of Counseling, Khomeinishahr Branch, Islamic Azad University, Khomeinishahr/ Isfahan, Iran.
2- Assistant Professor, Young Researchers and Elite Club, Neyshabur Branch, Islamic Azad University, Neyshabur, Iran.
Corresponding Author: Fahimeh Namdarpour Email: namdarpour@iaukhsh.ac.ir

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-26]

[DOR: 20.1001.1.17352029.1397.16.3.2.2]

[DOI: 10.52547/rbs.16.3.255]